

S.V.M. 2002-009.
Præstevej, Gl. Benløse.

Rapport over prøveundersøgelse foretaget ved
Præstevej, Gl. Benløse i perioden
10-24 marts 2003.

04.02.02.
Matr. 10d, Benløse by, Benløse sogn,
Ringsted herred, Sorø Amt.

Henrik Høier d. 28 marts 2003.

Indholdsfortegnelse:

1. Udgravningsdata	side 3
2. Metode	side 4
3. Tegninger	side 5
4. Anlægsliste	side 6
5. Anlægsbeskrivelser	side 7
6. Fundliste	side 14
7. Fotoliste	side 17
8. Resultater	side 19

Bilag 1: Landkort med det undersøgte område markeret.

Bilag 2: De opmålte søgegrøfter indlagt på arealet.

1. Udgravningsdata

Nærværende arkæologiske undersøgelse, der fandt sted indenfor perioden 10-24 marts 2003, blev foranlediget af opførelsen af et nyt boligområde på et godt seks ha. stort område nordøst for Benløse by. Arealet, der er et delareal af matr. 10d. Benløse by, er en sydlig skråning der falder ned mod det hjørne, hvor Præstevej og Roskildevej mødes (jvf. bilag 1).

Rent topografisk ligger bakkedragets øvre niveau omkring kote 50m, hvorfra det falder jævnt mod syd med ca. syv meter til kote 43m ved Præstevej (koter iht. D.N.N.).

Deltagere i undersøgelsen var: Stud. Mag. Rikke Dahl Sørensen - København og amatørarkæologerne Poul Kry Poulsen - Benløse, Lasse Sørensen - Skellerød samt Freddy Jørgensen - Ringsted, de to sidstnævnte med metaldetektorer. Samarbejdet mellem Bygherre, Kommune osv. stod Museumsinspektør Hugo Hvid Sørensen, Sydvestsjælland Museum, for, og den daglige ledelse blev varetaget af arkæolog Henrik Høier.

Maskinarbejdet blev udført af Andreas Bisgaard og Ole M. Christensen fra B.B.Entreprenermaskiner Aps - Kværkeby, i dagene 10-13 marts.

Opmålingsarbejdet med totalstation blev udført af landmåler Poul Erik Skovgaard - Møn, d. 20/3.

Prøveundersøgelsen blev finansieret af bygherre efter Kulturarvsstyrelsens godkendelse af det udarbejdede budget.

2. Metode

De 10 søgegrøfter blev gravet med gravemaskine påmonteret en to meter bred skovl. Grøfterne blev afsat med ca. 25 meters mellemrum i orienteringen nordøst/sydvest. De to grøfter ni og ti er dog orienteret ca. nordvest/sydøst, og skyldes, at der på dette areal skal placeres et rensningsanlæg (jvf. bilag 2).

På områder, hvor antallet af anlæg enten tiltog eller så interessante ud, foretog vi mindre feltudvidelser.

Efterfølgende blev der i hver grøft udlagt et målesystem, hvorefter den enkelte grøft og de tilhørende anlæg blev tegnet i 1:100. De ti grøfter findes på i alt 16 planer, der, gående fra øst mod vest, er nummereret fra 1-16.

Et mindre antal af de i alt 350 fremkomne anlæg blev udgravet med håndværktøj som graveske (skelske), skovl og spade og derefter tegnet i enten 1:10 eller 1:20 på i alt syv snittegninger (sidst anvendte anlægsnr. er A-350).

De fremkomne fund, der primært består af knogle- og tandmateriale, keramik og lidt metalsager fra middelalderanlæg m.v. blev nummereret med x-numre fra x-1 til x-23.

Opmålingen af samtlige søgegrøfter blev foretaget med totalstation med lokale skelpæle m.v. som fix-punkter, således at den fremkomne tegning (bilag 2) nøjagtig svarer til de øvrige matrikelkort i sagen.

Opmålingen af grøfterne blev foretaget "nede" i den enkelte grøft med både x- y- og z-koordinater, således at denne opmåling også indeholder en nivellering af de i grøfterne fremkomne flader. Følgelig blev der ikke foretaget en "normal" manuel nivellering med alm. nivelleringsapparat. Selve bakkedragets overflade er nøje indnivelleret og fremgår f.eks. af arbejdstegning H2.103-00, hvoraf der findes et eksemplar i sagsmappen.

Der blev ført dagbog i de to uger feltarbejdet stod på, og denne, der foreligger A-5 format, ligger i sagsmappen.

Tilsvarende findes også et kort resume af sagens gang fra efteråret 2002 og til dato.

3. Tegninger

Som nævnt ovenfor består tegningsmaterialet af 16 plantegninger i 1:100, der dækker de 10 søgegrøfter.

Således findes grøft 1 på plan 1.
Grøft 2 på plan 2 og 3.
Grøft 3 på plan 4 og 5.
Grøft 4 på plan 6, 7 og 8.
Grøft 5 på plan 9 og 10.
Grøft 6 på plan 11.
Grøft 7 på plan 12 og 13.
Grøft 8 på plan 14 og 15.
Grøft 9 og 10 på plan 16.

De "snittede" anlæg er tegnet på i alt 7 snittegninger. Herpå findes i øvrigt også beskrivelserne af de enkelte anlæg m.v. Beskrivelserne er for god ordens skyld renskrevet og findes i afsnit 5. Selve snitretningen er markeret på de enkelte anlæg på plantegningen.

Snittegning 1 indeholder anlæggene: 70, 98, 252, 253 og 254.
Snittegning 2: Anlæg 97.
Snittegning 3: Anlæg 132, 133, 134, 135, 138, 139, 284, 285 og 285.
Snittegning 4: Anlæg 136, 137, 286, 287, 289, 290, 292 - 295.
Snittegning 5: Anlæg 26, 130, 131 og 288.
Snittegning 6: Anlæg 309, 310, 312, 313, 323, 329, 331, 332 og 335.
Snittegning 7: Anlæg 306, 308 og 345.

Anlægsnumrene 94, 117, 118, 127, 128, 143, 219, 250, 264, 265 samt 349 som ikke findes ovenfor er annullerede og/eller ikke anvendt.

4. Anlægsliste

De 350 registrerede anlæg fordeler sig på følgende plantegninger:

Tegning 1:
Anlæg 27-44, 257-263 og 343.

Tegning 2:
Anlæg 1-20.

Tegning 3:
Anlæg 21-26.

Tegning 4:
Anlæg 45-62.

Tegning 5:
Anlæg 63-77, 251-256 og 339.

Tegning 6:
Anlæg 78-93.

Tegning 7:
Anlæg 95-111.

Tegning 8:
Anlæg 97,98, 266-269.

Tegning 9:
Anlæg 112-116, 119-126, 270-283.

Tegning 10:
Anlæg 129-142, 284-295.

Tegning 11:
Anlæg 144-173, 348

Tegning 12:
Anlæg 174-192 og 299.

Tegning 13:
Anlæg 193-211, 296-298, 300-304.

Tegning 14:
Anlæg 212-216, 333.

Tegning 15:
Anlæg 217-218, 220-249, 305-332, 334-338, 340-342, 344-347.

Tegning 16:
Anlæg 350.

5. Anlægsbeskrivelser

Snittegning 1:

Anlæg 70:

1. Brunt løst sandet og muldet fyld spættet med rød ler samt hvidgult undergrundsmateriale. Mindre sten og trækulsnistre i fylden.
 2. Brun fyld som 1, men næsten uden undergrundsopblanding. Trækulsnistre.
 3. Som 1, men mere undergrundsopblandet.
- NB. Fund af svinetand herfra (x-9).

Anlæg 98:

1. Brunt homogent leret fyld med mindre sten/flintstykker samt trækulsnister og brændt ler. Meget få undergrundspletter. Fund af jerngenstand i toppen og fund af knogler og keramik i hele laget. Bronzealderlign. beklaskede keramikstykker. (x-16).
2. Under vandspejlet lå et helt stenpakket lag med håndstore og større sten. Forsøg på nedgravning i dette lag viste, at det fortsatte dybere ned. Umuligt at grave laget i bund pga. grundvandet.
3. Rødt undergrundsler.

Anlæg 252:

1. Mørkt brunt løst sandet og muldet fyld m. enkelte trækulsnistre. Undergrundsopblandet.
2. Hvidgul sandet undergrund med mange sten.

Anlæg 253:

1. Brunt løst sandet og muldet fyld.
2. Som 1, men undergrundsopblandet. Enkelte trækulsnistre.
3. Hvidgul sandet undergrund med sten.

Anlæg 254:

1. Brunt løst sandet og muldet fyld med undergrundspletter. Mange sten i fylden.
2. Hvidgul sandet undergrund med sten.

Anlægsbeskrivelser fortsat

Snittegning 2:

Anlæg 97:

1. Brunt undergrundsspættet leret/sandet fyld m. enkelte trækulsnistre og enkelte stykker brændt ler.
2. Lys brun leret/sandet fyld iblandet undergrundsmateriale med større områder m. brændt ler. Enkelte trækulsnistre. Sten i fylden.
3. Brunt leret/sandet fyld. Enkelte sten og trækulsnistre i fylden. Homogent lag.
4. Helt stenpakket område med farve som i 3. Stenene er små til håndstore.
5. Lys brun sandet/leret fyld (lysere end lag 2), undergrundsopblandet. Enkelte trækulsnistre i fylden.
6. Som 3, men undergrundsopblandet. Knogle i fylden.
7. Som 6.
8. Som 3.
9. Lomme af helt undergrundsopblandet sandet fyld.
10. Som 3.
11. Brunt leret sandet fyld med undergrundsopblanding. Trækulsnistre og enkelte sten iblandet.
12. Brunt leret sandet fyld som 10, men mere undergrundsopblandet.
13. Gulbrunt undergrundsler med områder med hvidgult sand.

Keramikken er fundet langs grubens sider, hovedsagligt helt mod SSØ og NNV. Det beklaskede samt skaret med plastiske knopper er fra grubens SSØ-lige område. Desuden en del flint fundet både i profil og fyld (x-10).

Gruben trækker kraftigt vand

Gruben består af flere gruber = grubekompleks.

Snittegning 3:

Anlæg 132:

1. Brun leret fyld.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 133:

1. Brun leret fyld.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 134:

1. Brunt leret fyld - nedsivningspræget.
2. Rødt undergrundsler.

Anlægsbeskrivelser fortsat

Anlæg 135:

1. Brunt leret fyld med enkelte undergrundspletter.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 138:

1. Brunt leret fyld m. enkelte undergrundspletter. Sten i fylden.
2. Som 1, men mere undergrundsopblandet.
3. Som 2.
4. Rødt undergrundsler.

Anlæg 139:

1. Mørk brunt leret fyld m. undergrundspletter. Sten/flint iblandet.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 284:

1. Mørk brun leret fyld m. sten/flint iblandet.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 285:

1. Brunt leret fyld som er nedsvivningspræget.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 291:

1. Mørk brun leret fyld (nedsvivningspræget).
2. Rødt undergrundsler.

Snittegning 4:

Anlæg 136:

1. Gråbrunt leret fyld m. undergrundspletter, trækul og brændt ler i fylden.
2. Som 1, men helt undergrundsopblandet.
3. Mørkere end 1. Homogent lag.
4. Som 1.
5. Rødt undergrundsler.

N.B. Generelt sten og flint i fylden.

Anlægsbeskrivelser fortsat

Anlæg 137:

1. Gråbrunt leret let sandet fyld m. enkelte trækulsnistre og sten.
2. Rødt undergrundsler samt undergrundssand.

Anlæg 286:

1. Gråbrunt leret fyld m. enkelte undergrundspletter. Sten i fylden.
2. Som 1, men mere undergrundsplettet.
3. Rødt undergrundsler.

Anlæg 287:

1. Gråbrunt leret fyld. Homogent lag.
2. Som 1, men med undergrundspletter.
3. Som 2.
4. Rødt undergrundsler.

N.B. Generelt små sten/flint i fylden.

Anlæg 289:

1. Gråbrunt leret fyld med flint.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 290:

1. Gråbrunt leret fyld m. mindre sten/flint. Homogent lag med skarpe kanter/afgrænsninger.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 292:

1. Gråbrunt leret fyld m. enkelte nistre af brændt ler. Flint/sten i fylden. Undergrundspletter.
2. Rødt undergrundsler.

Anlæg 293:

1. Gråbrunt leret let sandet fyld m. enkelte undergrundspletter. Sten og flint.
2. Som 1, men helt undergrundsopblandet.
3. Rødt undergrundsler samt hvidgult sandet undergrund.

Anlægsbeskrivelser fortsat

Anlæg 294:

1. Gråbrunt leret fyld. Homogent lag. Mange små til store sten i laget (sten/flint).
2. Som 1, men undergrundsopblandet.
3. Rødt undergrundsler.

Anlæg 295:

1. Gråbrunt leret fyld m. trækulsnistre.
2. Rødt undergrundsler.

Snittegning 5:

Anlæg 26:

1. Brunt leret fyld m. sten/flint iblandet.
2. Mørkere brunt leret fyld helt pakket med store sten og flintstykker, samt keramik i mindre mængde. Desuden større og mindre stykker trækul.
3. Lag som 1, men med flere mindre sten. Gruben trak imidlertid vand så hurtigt, at det ikke var muligt at studere laget nøjere (derfor er bunden uvis).
4. Rødt undergrundsler.

Anlæg 130 og 131:

1. Brunt leret fyld med sten/flint.
2. Som 1, men undergrundsopblandet.
3. Som 1, men med trækulsnistre og undergrundspletter.
4. Rødt undergrundsler.

Anlæg 288:

1. Brunt leret fyld med enkelte undergrundspletter.
2. Rødt undergrundsler.

Snittegning 6:

Anlæg 309:

1. Mørk gråbrun leret muld med lerpletter og enkelte små sten.
2. Gulbrunt ler.

Anlæg 310:

1. Gråbrun leret muld med lerpletter.
2. Stift gulbrunt ler.

Anlægsbeskrivelser fortsat

Anlæg 312:

1. Brungrå leret muld med enkelte trækulsnistre.
2. Gulbrunt ler.

Anlæg 313:

1. Brun let leret muld m. enkelte små lerpletter.
2. Gulbrunt ler.

Anlæg 323:

1. Gråbrun lidt leret muld m. enkelte småsten og lerpletter.
2. Gulbrun stiv ler.

Anlæg 329:

1. Gråbrun lidt leret muld m. småsten.
2. Gulbrun stiv ler.

Anlæg 331:

1. Mørk gråbrunt leret muld med små lerpletter (gult undergrundsler).
2. Gulbrunt ler.

Anlæg 332:

1. Brun homogen og lidt leret muld.
2. Gulbrunt ler.

Anlæg 335:

1. Mørk gråbrun leret muld. Fylden er formentlig middelalderfyld! (Lig de øvrige her).
2. Gulbrunt ler.

Vedr. udvidelsen i grøft 8:

De anlæg der virkede "muldede" og fugtige på fladen (*) er ikke gamle, men efter alt at dømme fra tidlig middelalder! Anlæg 345 indeholdt et fundmateriale fra denne periode, og daterer disse anlæg (østersøkeramik m.v.)! Imidlertid virker anlæg som f.eks. 323 og 329 ældre med lysere fyld og mere diffus afgrænsning mod undergrundsleret, hvilket må betyde, at ikke alle anlæg i dette område er middelalderlige!

* - Markerede på plan nr. 15.

H.H. d.21/3 2003.

Anlægsbeskrivelser fortsat

Snittegning 7:

Anlæg 305:

1. Brun leret muld med lidt gule lernister.
2. Gulbrunt stiv ler.

Anlæg 306:

1. Brun homogen lidt leret muld. En del mindre sten i nedre parti.
2. Gulbrunt stiv ler m. enkelte småsten.

Anlæg 308:

1. Gråbrun let og ret homogen muld m. enkelte fragmenter af brændt ler.
2. Område tæt pakket m. lermateriale - både gult undergrundsler og rødbrændt ler.
3. Som 1.
4. Gulbrunt undergrundsler.

Knogle- og tandmateriale + lidt keramik/østersø. (x-8).

Anlæg 345:

1. Brun let leret homogen muld med enkelte gule lerpletter og småsten. Laget er ret "løst" og muldet og har næppe særlig høj alder. Knogler og teglfragmenter (form. munkesten). Middelalder el. senere!
2. Lysere mere gråt lag med større lerindhold (mest i mindre pletter). Pga. vand og ælte blev anlægget ikke gravet helt i bund.
3. Gulbrun stiv ler m. enkelte småsten.

6. Fundliste

De fremkomne fund er nummereret med x-numre fra x-1 til x-23.

x-1, anlæg 26:

31 sideskår, groft magret gods, 7 stk. med sodet inderside.
1 randskår og 1 bundskår.
Trækulsprøve.

x-2, anlæg 48:

2 knogler og 1 tand (ko).

x-3, anlæg 103:

1 groft magret sideskår.

x-4, løsfund:

1 stk. sideskår, østersøkeramik.

x-5, anlæg 345:

1 stk. sammenbøjet jernklump, 3 x 2cm.
1 stk. sammenbøjet jernstang, 6 x 0,5cm.
1 jernsøm? -4 x 0,5cm.
1stk. jernstang 10 x 0,5 cm.
1 stk. sammenbøjet jern, 10 x 2,5cm.

2 stk. østersø sideskår med 3 negleindtryk (rødt gods), samt 2 synlige furer. 4,5 x 3cm. Fint magret.

1 stk. østersø sideskår med 3 synlige furer. Hårdt brændt og fint magret.

1 stk. lerklining/ brændt keramik.

2 murstensfragmenter (form. munkesten).

47 knoglestykker, 7 stk. underkæber, 6 tænder.

Identificerbar er umiddelbart får/ged, ko, svin og ræv/evt. lille hund. En mellemhånd (metacarpus) fra ko med tydeligt hundegnav distalt.

x-6, anlæg 331:

1 stk. knogle.

x-7, anlæg 332:

3 stk. knogle.

x-8, anlæg 308:

2 stk. brændte lerklumper/lerklining.
3 stk. knogle og 4 stk. tænder (hest, får/ged).

x-9, anlæg 70:

1 stk. hjørnetand. Svin.

Fundliste fortsat

x-10, anlæg 97:

3 randskår. Det ene er gråt brændt med tre synlige plastiske knopper. Finere magret end de andre stykker.

Det andet er rødbrændt/ grå skærv, groft magret.

Det tredje stykke er rødbrændt med grå skærv og groft magret.

12 stk. beklaskede sideskår, de fleste med sodet inderside, groft magret. Flere har spor efter redskaber/hånd der er ført hen over beklaskningen.

5 stk. sideskår.

10 stk. knogle og 11 stk. flint med slagspor.

Lidt trækul.

x-11, anlæg 340:

2 stk. knogle.

x-12, anlæg 216:

1 stk. knogle (ko).

1 hesteskosøm, 2,5 x 1,5cm.

x-13, anlæg 324:

1 jernstykke på 1 x 10cm.

x-14, anlæg 25:

1 stk. jernklump på 2,5 x 1cm samt et knivlign. Stykke på 5,5 x 1,5cm.

x-15, anlæg 214:

8 sømstykker e.lign.

1 stk. knap.

x-16, anlæg 98:

10 stk. beklasket keramik, de tre med sodet inderside.

1 stk. brændt ler med negleindtryk.

11 stk. knogle, mest fragmenter. Identificerbar er tå fra ko.

1 jernstykke på 2 x 1 cm.

1 flintstykke med slagspor.

x-17, anlæg 186:

1 jernplade med to huller. 3,5 x 1,5cm.

x-18, anlæg 249:

1 bøjet stykke jern, 4 x 0,5cm.

Fundliste fortsat

x-19, anlæg 199:

1 stk. knogle.

x-20, anlæg 200:

2 stk. knogle og 1 stk. fortand fra svin.

x-21, anlæg 304:

6 stk. knogle, identificerbar er får/ged.

x-22, anlæg 54:

Lille bronzeplade med hul i det ene hjørne. Dekoreret med fire små indridsede sværd, samt muligvis rester af flere sværd (stykket er afbrudt). 2,5 x 1,5cm.

x-23, anlæg 55:

2 små jernfragmenter.

7. Fotoliste

Der er ved denne prøveundersøgelse anvendt en 200 ASA dias farvefilm. Alle fotos taget d. 24/3-2003 (højt solskinsvejr).

Film 1

Optagelse 1:

Udvidelsen ved grøft 8 set fra NØ - i forgrunden anlæg 345 (middelaldergrube).

Optagelse 2:

Ditto.

Optagelse 3:

Anlæg 345 set fra NØ.

Optagelse 4:

Ditto.

Optagelse 5:

Anlæg 312 set fra SØ. Mindre anlæg i grøft 8.

Optagelse 6:

Anlæg 310/312 (i forgrunden), bag disse skimtes anlæggene 309, 313, 306, 308 og 305.

Optagelse 7:

Anlæg 226 (grøft 8). Eksempel på hvorledes de muldede & "friske" middelalderanlæg holder fugt ved de ellers tørre omgivelser. Set fra SØ.

Optagelse 8:

Eksempel som ved opt. 7. I forgrunden ved landmålerstokken ses anlæg 229 (grøft 8). Bagved skimtes anlæggene 230, 231, 232, 233 & 234. Set fra NØ.

Optagelse 9:

Anlæg 323/329 set fra SØ. Bemærk hvorledes anlæg 332 "holder fugt".

Optagelse 10:

Feltudvidelse i grøft 7. Læg også her mærke til hvordan de "muldede" anlæg som f.eks. anlæg 300 (til højre) holder fugt. Set fra syd.

Optagelse 11:

Feltudvidelse ved grøft 5 set fra øst. I forgrunden anlæg 292.

Optagelse 12:

Anlæg 292 set fra øst. Flere af de bagved liggende anlæg indgår muligvis i et forløb.

Optagelse 13:

Ditto.

Fotoliste fortsat

Optagelse 14 & 15:

Feltudvidelse i grøft 4 ved de større anlæg 97 og 98. Læg mærke til det forholdsvis højtliggende grundvand her ved ca. kote 50m (D.N.N.). I baggrunden Benløse skole og kirke. Set fra øst.

Optagelse 16:

De fire anlæg 70, 254, 252 og 253 i grøft 3. Set fra NØ.

Optagelse 17:

Anlæg 252 og 253 set fra NØ. De fire ovennævnte anlæg er vidt forskellige, og indgår desværre ikke i nogen konstruktion. Egentlig er kun anlæg 70 et reelt anlæg.

Optagelse 18:

Udvidelse ved grøft 1. Set fra syd.

Optagelse 19:

Oversigtsbillede. Arealet set fra syd. (Fra Roskildevej) Dvs. fra hækken ind til Roskildevej nr. 271.

Optagelse 20 & 21:

Oversigtsbillede. Bakken set fra syd. Fra hjørnet af grunden nr. 271 (der hvor skurvognen stod).

Optagelse 22 & 23:

Oversigtsbillede set fra syd, ved hjørnet ud mod Præstevej. Til venstre ses "vandhullet" og Henning Mortensens blå træhus. Til højre grøft 1 ud mod Roskildevej.

Optagelse 24:

Oversigtsbillede set fra syd (Præstevej). Til venstre "vandhullet" med træer og længst til højre i billedet grøft 3.

Optagelse 25:

Oversigtsbillede. Set fra syd ud mod Roskildevej. I baggrunden den gl. mejeribygning. Til venstre i billedet "vandhullet" med træer. Det vil sige området med grøfterne 1-5.

Optagelse 26 & 27:

Det undersøgte areal set fra indkørslen til Benløse Skole (ved Præstevej). Til venstre i billedet grøft 8 med landmålerstokke. Bag træerne det gl. Mejeri ved Roskildevej.

Optagelse 28 & 29:

Arealet set fra vest - fra indkørslen til Præstevej 24 (Midtsjællands Diamantboring). I baggrunden mejeriet, i forgrunden grøfterne 9 og 10.

Optagelse 30-33:

Det vandholdige område i grøft 3 set fra sydøst.

8. Resultater

Prøveundersøgelsen ved Præstevej i Benløse gav en række interessante oplysninger om bakkedragets "forhistorie".

Rent arkæologisk viste de 350 registrerede anlæg, at der op gennem både forhistorisk og historisk tid har været aktivitet på stedet.

Som nævnt i afsnit 2 foretog vi mindre udvidelser på steder, hvor der fremkom væsentlige anlæg i form af stolpehuller, affaldsgruber m.v., men egentlige entydige konstruktioner som f.eks. hustomter, hegnsforløb o.lign. kunne ikke dokumenteres i de fremkomne felter. På baggrund af de mange aktivitetsspor, især på bakkens øvre niveau, er det dog overordentligt sandsynligt at antage, at der befinder sig hustomter. Et forhold, det dog ville kræve en eller flere større muldafrømningsarbejder at belyse. De fundne anlæg, hvoraf kun et antal i grøft 5 relaterer sig til en mulig konstruktion (et hegnsforløb), kan på baggrund af det fremkomne fundmateriale dateres til to hovedperioder, nemlig yngre Bronzealder og Middelalder. Det må dog påpeges, at denne konklusion hviler på de forholdsvis få udgravede anlæg, og nok ville have været mere nuanceret, hvis det havde været muligt at foretage en større undersøgelse af de registrerede anlæg.

Bronzealdermaterialet kommer fra et par større undersøgte affaldsgruber. Sådanne anlæg er forholdsvis almindelige at støde på, og antyder blot, at der sandsynligvis har været en Bronzealderbebyggelse i nærheden.

En helt klar tendens er det imidlertid, at jo længere vi kommer mod nordvest, dvs. over mod Benløse, jo mere aktivitet fra middelalder og nyere tid afspejler søgegrøfterne. Et forhold som bekræftes af blandt andre Henning Mortensen, som her bor ud mod det undersøgte areal. Han fortæller, at der på hans grund ofte findes "brokker", større sten (mulige syldsten), mønter og metalgenstande m.v. ved arbejde i haven. Helt samme tendens viste det detektorarbejde, der blev foretaget af Freddy Jørgensen og Lasse Sørensen. I denne sammenhæng må det derfor nævnes, at der med stor sikkerhed vil være megen middelalderaktivitet at finde på arealet mellem denne nye bebyggelse og de eksisterende grunde umiddelbart nordvest herfor. Dvs. på det areal der pt. er udlagt som grønt område!

Resultater fortsat

Topografisk gav søgegrøfterne en række klare vidnesbyrd om, at bakken i ældre tid har haft et ganske andet udseende, end den har i dag. De østligste grøfter skærer nemlig et muldet areal, hvor mulddybden flere steder var mere end én meter! På de steder hvor vi gravede gennem dette muldlag og ned til undergrund løb grundvandet hurtigt til. Denne gamle sækning havde retning ned mod det lille nu næsten opfyldte vandhul, der ellers umiddelbart gav indtryk af at være en gammel mergelgrav.

Dette vandhul må derfor antages at være resterne af en vandholdig sækning, der har gået fra dette det laveste sted og i østlig retning ud mod Roskildevej. I øvrigt skal det tilføjes, at grundvandet, trods dræning, ligger højt i bakken, selv om vi befinder os omkring kote 50m.

På denne baggrund kan det sammenfattes, at selve bakken i gammel tid ofte må have været fugtig, og at der nedenfor har eksisteret et regulært vådområde, der forlængst er blevet udjævnet/opfyldt ved arbejdet markarbejdet.

Henrik Høier

d. 28. marts 2003